

بررسی اپیدمیولوژیک ژیاردیا در مهد کودک‌های شهرستان قزوین در سال ۱۳۷۵

دکتر ابوالفضل مهیار*، دکتر محمدمهدی دانشی‌کهن** و دکتر هایده هادیلو***

* دانشگاه علوم پزشکی قزوین، استادیار گروه کودکان

** دکترای علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** متخصص کودکان

خلاصه

در این مطالعه پژوهشی که به منظور بررسی اپیدمیولوژیک ژیاردیا در مهد کودک‌های شهرستان قزوین (شهر قزوین، شهر الوند و شهر صنعتی) به عمل آمد شیوع ژیاردیا ۱۳/۵ درصد مشخص شد. نتایج حاصل از این بررسی نشان داد که ابتلا در مهد کودک‌های حومه بیشتر از شهر قزوین بوده، بیشترین ابتلا مربوط به سنین ۴-۵ و ۶-۷ سالگی و جنس مونث می‌باشد. با کاهش سطح سواد مادران و افزایش بعد خانوار شیوع ژیاردیا افزایش یافته، میزان ابتلا در خانواده‌های ساکن حومه قزوین بیشتر از ساکنان شهر قزوین بود. موارد ژیاردیا در خانواده‌های دارای توالد اختصاصی کمتر از افرادی بود که از توالد مشترک استفاده می‌کردند.

واژگان کلیدی: ژیاردیا و مهد کودک

مقدمه

ولیکن در کشورهای گرمسیر و غیرگرمسیر و در حال توسعه از مشکلات بهداشتی به شمار می‌رود. انتقال

انگلهای روده‌ای کودکان غالباً "شیوع جهانی داشته،

انجام شده توسط Ish-Horowics-M و همکاران در کودکان ۳ ماه تا ۳ ساله شیوع ژياردیا را ۳۷ درصد گزارش کرده‌اند (۸). در مطالعه دیگری در کودکان ۱-۲۴ ماهه در یک مهد کودک در شهر هوستون میزان شیوع ۳۳ درصد گزارش شده است (۹)، و مطالعه دیگری در مهد کودکهای شهر هوستون شیوع را ۲۱ درصد و ۲۶ درصد گزارش کرده است (۱۰). طبق مطالب ارائه شده در رودلف بیماران با علائم بالینی بایستی تحت درمان قرار گیرند و بقیه، جهت جلوگیری از انتشار عفونت بایستی مداوا شوند که خود وسیله‌ای جهت کنترل عفونت در خانواده می‌باشد (۱۱). انتشار عفونت در انستیتوها با شناسایی و درمان مناسب افراد بدون علامت قابل پیشگیری است (۴). امید است نتایج این مطالعه در پیشرفت مقاصد بهداشتی موثر واقع شود.

روش تحقیق

به منظور انجام این مطالعه پژوهشی که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انجام شد، از ۲۸ مهد کودک موجود در سطح شهرستان قزوین (شهر قزوین، شهر الوند و شهر صنعتی) تعداد ۹ مهد کودک به روش تصادفی ساده انتخاب شدند. با توجه به شیوع ژياردیا ۲۰ درصد و خطای ممکن به میزان ۴ درصد و ضریب اطمینان ۹۵ درصد و کارآمدی نسبی (Relative efficiency) برابر ۵۰ درصد، تعداد ۷۸۳ کودک (۴۱۶ پسر و ۳۶۷ دختر) تحت ۳ بار آزمایش مدفوع قرار گرفتند. جهت انجام آزمایش مدفوع ظروف پلاستیکی یک بار مصرف با در پیچ‌دار حاوی فیکساتور فرمالین ۱۰ درصد در اختیار والدین قرار داده شد. نمونه‌های مدفوع پس از دریافت بلافاصله به آزمایشگاه منتقل شدند و سریعاً "مورد آزمایش قرار گرفتند. آزمایش مدفوع به سه روش مستقیم، فلوتاسیون، فرمول دترژانت

این انگلها به طور مستقیم از طریق مدفوعی- دهانی و غیرمستقیم از طریق آب، غذا و خاک موجب آلودگی می‌شود. انتقال و بقا و تکثیر انگلها در محیطهای غیربهداشتی بیشتر امکان‌پذیر می‌باشد (۷). بنا به دلایل فیزیولوژیک و ایمونولوژیک آسیب‌پذیری کودکان در مقابل بیماریهای انگلی بیشتر از بزرگسالان می‌باشد و به خصوص در زمینه رشد آنها ممکن است تاثیر سوئی داشته باشد؛ و به علاوه، عامل سن در پاره‌ای از آلودگیهای انگلی، از جمله ژياردیا، نقش اساسی دارد و حداکثر شیوع آنها در بین کودکان می‌باشد. ژياردیا لامبلیا شایعترین انگل شناخته شده در کشورهای توسعه یافته است که در سرتاسر جهان شیوع دارد (۴)، و همچنین از علل شایع اسهالهای عفونی در جهان بوده، عفونت در بچه‌های شایعتر از بالغین می‌باشد و بلع دست‌کم ۱۰ کیست ژياردیا می‌تواند باعث عفونت شود. درگیری با ژياردیا به صورت اسهال حاد و مزمن، تاخیر رشد، دردهای شکمی، کاهش وزن، علائم سوء جذب به مواد قندی و دی‌ساکاریدها، گزیلازها، چربیها و ویتامینهای محلول در چربی تظاهر می‌نماید (۵). مهد کودکها در انتشار ژياردیاهای شهری نقش مهمی دارند (۵). مهد کودکها به عنوان یک عامل مهم در باقی ماندن عفونت‌های ژياردیا به طور آندمیک در جامعه شناسائی شده‌اند (۴). راه عمده انتقال ژياردیا و شیوع ژياردیا در مهد کودکها انتقال شخص به شخص بوده است ولی به طور مستقیم از طریق غذا و آب هم منتقل می‌شوند. انتقال مستقیم از طریق مدفوعی- دهانی و وسایل اسباب‌بازی می‌باشد (۶). آمارهای ارائه شده در مورد شیوع ژياردیا در مهد کودکها متفاوت است (۱). در مطالعه انجام شده در مهد کودک نجمیه تهران وابسته به بیمارستان نجمیه میزان آلودگی به انگل ژياردیا ۲۷ درصد گزارش شده است (۲). مطالعه

و فرمول اتر انجام شد.

از ۷۸۳ ک
(۱۳/۵ درصد)

یافته‌ها

جدول (۱) نتیجه آزمایش مدفوع در جمعیت مو

نتیجه آزمایش	تعداد (فراوانی مطلق)	درصد (فراوانی م)
سالم	۶۳۳	۸۰/۸
ژیا ردیا	۱۰۶	۱۳/۵
سایر انگل‌ها	۴۴	۵/۶
جمع	۷۸۳	۱۰۰

شیوع ژیا ردیا در مهد کودکهای شهر قزوین (شهر صنعتی و شهر الوند) ۲۱ درصد بود
۱۲/۴ درصد ولی در مهد کودکهای حومه (جدول ۲).

جدول (۲) توزیع فراوانی مطلق و نسبی کودکان مورد مطالعه بر حسب محل مهد کودک و نتیجه آزمایش

محل مهد کودک ← نتیجه آزمایش ↓	مهد کودکهای شهر قزوین		مهد کودکهای خارج از قزوین		جمع	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
سالم	۵۵۷	۸۱/۶	۷۶	۷۶	۶۲۲	۸۰/۸
ژیا ردیا	۸۵	۱۲/۴	۲۱	۲۱	۱۰۶	۱۳/۵
سایر انگل‌ها	۴۱	۶	۳	۳	۴۴	۵/۶
جمع	۶۸۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۷۸۳	۱۰۰

و پیشنہادها

بالعه حاضر با توجه به یافته‌های موجود این
را پیشنهاد می‌کنیم:
(۱) کودکان مهد کودک‌ها مرتباً تحت آزمایش
مدفوع قرار گیرند و موارد آلوده به ژیا ردیا تحت درمان
ضد ژیا ردیا قرار گیرند.
(۲) جداسازی گروه‌های سنی مختلف در مهد
کودک‌ها به خصوص سنین بالاتر از ۳ سال، شستشوی
مکرر دست‌ها، آموزش کودکان در رعایت مسائل بهداشتی،
دادن آموزش جهت آنکه کودک وسایل بازی را به دهان
نبرد.

(۳) دادن اطلاعات و آموزش راجع به ژیا ردیا به
مادران به خصوص مادران بی‌سواد و کم‌سواد؛ آموزش
بیشتر مسئولان و کارکنان مهد کودک‌ها.
(۴) توصیه استفاده از توالت اختصاصی برای هر
خانواده و رعایت مسائل بهداشتی مانند شستشوی دست‌ها،
شستشوی صحیح سبزی‌ها، میوه‌ها و استفاده از آب
آشامیدنی سالم.

سپاسگزاری

نگارندگان از همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه
قزوین صمیمانه قدردانی می‌کنند.

مراجع

۱. بهمن‌رخ م، محمودی مجدآبادی م. بررسی
اپیدمیولوژیک انگل‌های بیماری‌زای دوره‌ای کودکان
مجتمع حمایتی تهران. مجله بیماری‌های کودکان ایران،
سال چهارم، شماره ۴، سال ۱۳۷۴، صص ۳۷۳-۳۶۳.
۲. ترکاشوند م. بررسی انگل‌های روده‌ای در مهد کودک
بیمارستان نجمیه تهران. پایان‌نامه دکترا، دانشگاه علوم
پزشکی ایران، سال ۱۳۶۹-۱۳۷۰.
۳. دابی اصل ع. مطالعه شیوع انگل‌های روده‌ای در
شهرستان تفت. مجله دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی- درمانی شهید صدوقی یزد، سال سوم، شماره
۲، سال ۱۳۷۴، صص ۳-۶.
4. Stanley H. Giardia Lamblia. In: Wyllie R, Hyams
J (eds). Pediatric Gastrointestinal Disease,
Pathophysiology Diagnosis management. WB
Saunders Co, Phil, 1993, pp 663-4.
5. Aucott J. Giardiasis. In: Behrman RE (ed). Nelson
textbook of pediatric fourteenth ed WB Saunders
Co, Phil 1996, pp 970-3.
6. Keating JP. Giardiasis. In: Feign R, James D,
Cherry JD (eds.) Textbook of pediatric infectious
disease. Third edition, Vol II WB Saunders, Phil
1992, pp 2032-5.
7. Brown HW. Textbook Basic clinical parasitology.
4th Appleton Co, London, 1995, pp 129-130.
8. Isch, Horowics-M, et al. Asymptomatic giardiasis
in children pediatrics infancy disease. 1989; 8:773-
9.
9. Bauch Am, et al. Longitudinal study of Giardia
infectious in a day care center population. Pediatric
Infect Disease 1990; 9:180-9.
10. Pickering Lk, et al. Occurances of Giardia lamblia
in children in Dec. J Pediatric 1984; 104:512.
11. Nash TE. Giardiasis. In: Rudolph AM (ed).
Pediatrics. 15th ed, Appleton & Lange 1992, p
748.
12. Henry J, Bernard (Davidson). Clinical diagnosis &
management by laboratory Methods. W B
Saunders, Phil 1991.
13. Hill DR. Giardia Lamblia. In: Mandell GL,
Douglas RG (eds.) Principles and practice of
infectious disease. Third Edition, Churchill,
Livingstone New York 1990, pp 2110-4.
14. De-sa-Cardosa-g-de Santana-AD-de Aguir-CP.
Prevalence and epidemiologic aspects of Giardias
is in day care centers in the Municipality of
Aracaju, Se Brazil. Rev Soc Bras Med Trup 1995; 28.

15. Keystone JS, et al. Person to person Transmition of Giardia Lamblia in day care Nunseries Canada. Med Assoc J 1978; 12:119.
16. Omar MS, et al. Giardiasis and amibiasis infectious in three Saudi closed communities. J Trop Med Hug 1991; 94.
17. Torres DM, et al. Giardiasis. In: Nurseries supported by the Saopaulo Muricipal perfecture. Rev Inst Med Trop Saopaulo 1991; 33.

Epidemiologic evaluations of Giardiasis in Qazvin Day Care Centers in 1375

Mahyar A*, Daneshi MM* & Saghafi H*

* Qazvin University of Medical Sciences and Health Services

SUMMARY

In this research 783 child of Day care centers (D.C.C) of Qazvin Alvand, Industrial Cities had stool examination for Giardiasis.

Results were: Giardiasis was found in 13.5% of children with peak incidence in 4-5, 6-7 years, more in female than male, incidence of Giardiasis

were increased with decrease of Educational Level of mothers and increase of family members. Giardiasis was more in D.C.C of industrial, Alvand cities than Qazvin. D.C.C.

Keywords: Giardia